

С.Г. Зубченко, М.Д. Король

ВІКОВІ ЗМІНИ СТАНУ ЗУБНИХ ДУГ

ВДНЗУ "Українська медична стоматологічна академія"

Дослідження вітчизняних і зарубіжних авторів показали, що кількість осіб із видаленими зубами, особливо жувальної групи, з віком збільшується. Деякі дослідники вважають, що така втрата зубів є основною причиною розвитку деформацій зубних рядів [1, 2, 3, 4, 5]. Проте висловлювалася думка про недоцільність усунення "малих дефектів" і про наявність компенсаторних можливостей зубощелепної системи. Така суперечливість думок викликає інтерес до порівняльного аналізу частоти втрати зубів із віком.

Матеріали і методи дослідження

Для проведення дослідження обстежено 217 осіб із частковою втратою зубів і різними формами деформацій зубних рядів, обох статей віком від 21 до 40 років із закінченим формуванням зубощелепної системи, про що свідчила наявність зубів мудрості, які прорізалися. У табл. 1 наведені дані про кількість обстежених пацієнтів.

Вікове обмеження пов'язане з тим, що досліджувався контингент осіб у період відносної ста-

більності за станом витривалості пародонта. Дослідженню підлягали особи з ортогнатичним або прямим прикусом без патологічних змін у пародонті.

Результати дослідження

З 217 осіб, які звернулися в навчально-науково-лікувальний "Стоматологічний центр" ВДНЗУ "Українська медична стоматологічна академія" на первинному обстеженні були виявлені малі дефекти зубних рядів у 110 чоловіків і 107 жінок, що відповідно становить 50,69% і 49,31% загальної кількості пацієнтів.

Найменше було пацієнтів чоловічої статі (8,76%) у віці від 36 до 40 років, тоді як серед жінок найменшу кількість пацієнтів (9,22%) спостерігали у віці 26-30 років.

Найбільшу кількість пацієнтів чоловічої статі з малими дефектами зубних рядів спостерігали у віці 26-30 років, що становить 17,05%. Серед жінок найбільше пацієнтів було віком 21-25 років (15,21%).

Розподіл кількості наявності видалених зубів на первинному обстеженні представлений у табл. 2.

Відсутність одного зуба – в 76 осіб, двох зубів – у 112 осіб і у 29 осіб протяжність дефекту становила 3 зуби.

Аналіз показав, що із загальної кількості видалених зубів перші моляри складають 66,6 %. Перших молярів видалено на нижній щелепі 75 % і на верхній – 25 %.

Зі всіх обстежених, у яких виявлені видалені зуби, 61,1 % склали чоловіки і 38,9 % – жінки. У групі фронтальних зубів нами було зафіксовано єдине видалення центрального різця, в групі премолярів у 16,6 % осіб видалено по одному зубу, в групі других молярів у двох (8,3 %) осіб також видалено по одному зубу.

Визначаючи послідовність видалення зубів, ми встановили, що в осіб віком від 21 до 30 років найвища частота видалень (75%) припадає на нижні шості зуби. Переважання видалень на якомусь боці не визначено, видалення на нижній щелепі розподілялися порівну. На верхній щелепі видалення перших кутніх склали 25 %, причому на правому боці зуби видалялися в 75 % випадках, а на лівому – в 25 %.

Таблиця 1

Розподіл пацієнтів за статтю і віком

Вік (роки)	Чоловіки		Жінки		Всього	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%
21 – 25	32	14,75	33	15,21	65	29,95
26 – 30	37	17,05	20	9,22	57	26,27
31 – 35	22	10,14	28	12,90	45	20,74
36 – 40	19	8,76	26	11,98	40	18,43
Усього	110	50,69	107	49,31	217	100,00

Розподіл пацієнтів за протяжністю і давністю дефекту зубного ряду

Вік (роки)	Протяжність дефекту			Термін після видалення зуба		
	1 зуб	2 зуби	3 зуби	до 1 року	від 1 до 3 років	від 3 до 5 років
21 – 25	19	27	4	16	27	7
26 – 30	12	28	4	15	16	23
31 – 35	16	26	5	5	26	24
36 – 40	29	31	16	7	30	21
Усього	76	112	29	43	99	75

Така послідовність видалення зубів, на думку більшості пацієнтів, не призводить до порушення функції жування, зовнішнього вигляду, тому велика частина хворих не зверталася по ортопедичну допомогу. Надалі цей факт призводив до розвитку деформації зубних рядів.

На обстеженні осіб віком 31-40 років виявлено, що загальна кількість людей із видаленими зубами збільшилася. Якщо у віковій групі 21 - 30 років кількість осіб із видаленими зубами становила 34,6 %, то в групі 31 - 40 років вона збільшилася до 53,8 %.

Видалення перших кутніх зубів склало інтенсивний показник 56,7%, при цьому нижніх перших кутніх зубів видалено 61,3%, верхніх перших кутніх зубів - 33,43 %. Зросла кількість видалених других кутніх зубів (12,1 %) відносно загальної кількості видалених зубів. У групі премолярів збільшилася кількість відсутніх зубів до 27,0 % у порівнянні з первинною віковою групою. У групі фронтальних зубів видалення залишилося, як і раніше, поодинокими.

Висновок

За результатами проведених досліджень виявлено, що загальна кількість людей із видаленими зубами збільшується з віком. При цьому в першу чергу видаляються перші та другі моляри, а далі - премоляри. У групі фронтальних зубів обстежених пацієнтів спостерігали одиничні видалення. З 315 обстежених пацієнтів 217 не протезувалися від 1 до 5 років після видалення зубів, що значною мірою може вплинути на розвиток вторинних деформацій і згодом ускладнить виготовлення конструкцій зубних протезів.

Література

1. Губская А.Н. Деформация зубных рядов при вторичной частичной адентии / А.Н. Губская // Актуальные вопросы стоматологии: тезисы докл. респ. конф. врачей-стоматологов. - Полтава, 1981. - С.130-131.
2. Криштаб С.И. Механизм образования зубочелюстных деформаций после частичной потери зубов / С.И. Криштаб, А.И. Довбенко // Стоматология. - 1984. - № 5. - С. 60-61.
3. Курочкин Ю.К. Клиническая и рентгенологическая характеристика деформаций зубных рядов: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. мед. наук: спец. 14.00.21-стоматология / Ю.К. Курочкин. - Калинин, 1982. - 16 с.
5. Миликевич В.Ю. Коэффициент пропорциональности сегментов зубного ряда и его диагностическое значение при частичном отсутствии зубов / В.Ю. Миликевич // Стоматология. - 1978. - № 5. - С. 66-68.
6. Пономарева В.А. Механизмы развития и способы устранения вторичных деформаций. - Изд. 2-е, перераб. и доп. / В.А. Пономарева. - М.: Медицина, 1974. - 112 с.

Стаття надійшла
14.03.2012 р.

Резюме

Авторами проведені дослідження вікових змін стану зубних дуг у пацієнтів віком 21-40 років із малими дефектами зубних рядів.

Установлено, що загальна кількість людей із видаленими зубами збільшується з віком. З 217 пацієнтів не протезувалися від 1 до 5 років після видалення зубів 99 пацієнтів, що становить 45,6% загальної кількості. Це значною мірою може вплинути на розвиток вторинних деформацій і ускладнити виготовлення конструкцій зубних протезів.

Ключові слова: вікові зміни, зубні дуги, видалення зубів, вторинні деформації, протезування.

Резюме

Авторами проведені дослідження вікових змін стану зубних дуг у пацієнтів із малими дефектами зубних рядів в віці 21-40 років.

Установлено, що загальна кількість людей із видаленими зубами збільшується з віком. З 217 пацієнтів не протезувалися від 1 до 5 років після видалення зубів 99 пацієнтів, що становить 45,6% загальної кількості. Це значною мірою може вплинути на розвиток вторинних деформацій, і в подальшому виникнуть складнощі в виготовленні конструкцій зубних протезів.

Ключевые слова: возрастные изменения, зубные дуги, удаление зубов, вторичные деформации, протезирование.

Summary

The authors studied the age changes of the dentition state at the patients with partial dentition defects aged from 21 to 40.

It was fixed that the general number of the patients with the extracted teeth increased with the age. 99 patients of 217 examined did not apply for any prosthesis after the teeth extraction from 1 to 5 years. It makes up about 45,6% of the general number of the examined patients. This fact can influence greatly on the development of secondary dentition deformations at these patients and cause difficulties in the prosthesis making in the future as well.

Key words: age changes, dentition, tooth extraction, secondary dentition deformations, prosthesis.